

F O G L A L A T: Magyar-és Erdélyország (megtisztelés, kinevezések 's előléptetések; Lenhossék Mihály jutalomhirdetése a' dühkór iránt; Puthon b. utazása a' gőzhajózás ügyében; oroszai gyapjувásár; különféle: Győrött gyászszelvény az elhunyt megyés püspökért, Liebe hazánkia kitüntetés, sz. Endrén gőz-olajsajtó, kolozsvári gyújtogatási merény; gömör-kishonti gyorsutazás; 's a' t.) Portugália (az ország, pártok, fő város és királyné mostani helyzete; cortesviták az alkotmányról; 's a' t.) Spanyolország (új miniszterség; Quiroga rendeletei a' lázadók fékezésére; Cadixban választási zavargás; a' carlosiak ocsmány rablái; 's a' t.) Franciaország esti csoportozatok Parisban; bouai hírek 's a' t.) Amerika (Van Buren gyűlésnyitó beszéde veleje 's a' t.) Schweiz. Belgium. Német-Olasz 's Törökország. Elegyhír. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavízallás.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Ő cs. 's ap. kir. felsége Otto görögországi királynak sz. István magyar k. rend nagykeresztjét áttalculdeni, Saporta gróf ezredes 's görög kir. udvari marsalt ez alkalommal ugyanazon rend középkeresztjével díszesíteni; f. h. 7iki rendeletében Tomacsek József palóczi lelkész, Scultety Aloiz püspöki lyceumbeli történet-tanítót, 's Csasz Mihály nagybányai lelkész a' szathmári káptalanhoz tiszteletbeli kanonokokká, Prileszky Ferencz dunamelléki kerületi táblabíró kir. tanácsossá, Sermage Dienes grófot, a' horvátországi tábla tisz. b. ráját pedig cs. aranykulcsossá; végre Szógyényi Lőrincz és Najmájer Ferencznek m. k. u. kamrai tanácsosokká lettek által megürült m. k. kamrai titkokoki hivatalra Oles Aloizt és Mikecz Andort kegyelmesen kinevezni méltóztatott.

Lapjaink már emlíék, hogy Lenhossék Mihály, országunk főorvosa 's m. k. helytartósági tanácsos, a' német természetbúvárok ez évi prágai nagygyűlésén 100 aranyot jutalmul az ebdüh iránt teendő kérdések legjobb megfajtására. E' kérdések imezek: 1) Mellyek legfőbb okai 's legbiztosabb jelei a' kutyafaj eredeti dühének? 2) Mellyek ismétető jelei az elragadt dühmétel okozta sajátságos dühkórnak az embernél? 3) Mellyek a' legbiztosabb gyógyszer a' dühkór ellen? A' gyanus sebek 's dühnyáltól fertőztetett bőrhelyek helyzeti külső gyógyittatásán kívül, szükséges é általánosan a' vére, ideg- 's nedv rendszerre ható gyógyszereket is használni? Mellyek ezek, 's min alapszik meghatározatásuk? 4) Milly gyógyszer szert 's minő szereket használhatni az emberi dühkór kiütése 's tökéletes kifejlése után némi sikerreménnyel? Min alapszik ezek meghatározatása, 's vannak e példák illyes nyavalya minden kétségen túl emelkedett szerencsés meggyógyittatásról? E' kérdések megfajtásával öt évig, azaz bezárólag egész 1842ig, vihatni a' jutalomért. A' pályaválaszt írók jelmondatos német vagy diák nyelvű értekezéseiket bérmenten a' pesti orvosi karhoz küldendik; nevéket rejtő 's az értekezés jelmondatával ellátott lepöcsélt levélke pedig, lakásukat 's polgári álláspontjukat foglalandja magában. Az említett orvosi kar a' beküldendő értekezéseket egy nem rég e' tárgyul megjelent munka (A' dühkór Lenhossék Mihálytól 's a' t.) közelebb érintett szempontjai 's tiszta tapasztalási elvek szerint fogja bírálni. A' jutalomra érdemeseknek vélt válaszokat, a' legközelebb következő öt gyűlése a' tezmézelbúvároknak 's orvosoknak veendi beküldetésük sorozata szerint bírálás alá, 's ha egyik két e' tudós gyülekezeti minden tekintetben érdemesnek találandja jutalomra, annak szerzője megkapja a' száz aranyat, melly addig a' pesti orvosi kar gondviselése alatt marad. A' kijelölt kérdések egy részbeni megfajtése dícséretre tarthat ugyan számot; de jutalomra nem, mert azt nem szándék fölösztani. A' koszoruzott pályáirat a' jutalomhirdető tulajdona marad; a' nem jutalmazott értekezéseket pedig visszavehetendik szerzőik, ha egyebiránt maguk is úgy fogják kívánni.

Miután Puthon báró az első ausztriai gőzhajózás nagy érdemű igazgatója, Maria Anna gőzöst linzi első terhes utjában elkísérte, Lánzból Schweizba rándult azon vashajókat vizsgálólag, mellyeket Escher és Wyss uu. csináltattak. E' hajók erős, mégis könnyű alkadjából meggyőződött Puthon b. úr, hogy azok igen alkalmazhatók folyóvízre is, 's az ottani akadályokat legyozhatók, minélfogva az említett házat hasonló hajó-készítésre megbizta. Angliában is nagy hitelök kezd lenni a' vashajóknak, 's úgy látszik legalább folyóvízi hajózásban a' vas a' fát kiszorítandja divatból.

Gyapjувásár: A' oroszai lap ezeket közli: A' jelen évi őszi gyapjувásárnak, melly oct. 2kan kezdődött, már vége. A' maradék gyapju-tömeg, melly mintegy 10—12 ezer mázsányit tön, a' belföldről, továbbá Lengyelországból, Galicziából, és Ausztria egy részéből szállítások által 25 ezer mázsára hágott (melly mintegy 7000el haladja a' múlt évi őszi vásárkor áruban volt mennyiséget). Nyárgyapjut csak 12—1500 mázsát hoztak; minek a' korán beállott hideg vala oka, mint a' melly miatt 25 pettel kevesebbet adott a' nyírás. E' vásárra épen nem voltak kedvezők a' kinézések, mert noha nevezetes vevők érkeztek Angliából, még sem volt szokott kedvök a' vásárlásra; a' nemetalföldiek még kevesebb fogyaszták a' naponként szaporodó mennyiséget, minélfogva alacsony árra 's csigaként mászó foglalkozásra következtethetünk. Annnyival meglepőbb vala tehát az ellenkező. A' 25 ezer mázsából csak 5—6000 mázsa van maig eladatlan, ez sem egészen, mert vagy igen drága nemű, vagy nem olyan, a' milly kerestetik. Fő vevők honi gyárnokok voltak, kik a' lipcsei vásárról visszatérvén, hol posztaikat jó áron eladták, élénkül vásároltak. Az angolok 's több német kereskedő ház nem kis mennyiséget vettek. Leginkább keresték a' sziléziai egy nyiretű 70—80 tallérost 's az 55—75 talléros nyári gyapjut, melly utóbbi nem volt szükséges mennyiségben, meg az 50—65 talléros lengyel-egynyiretűt. — Sziléziai báránygyapju és két nyiretű hiányzott, 's legnagyobb részt már vásár előtt eladott. A' lengyel-nyárgyapjut 50—65 tallérral fizet-

ték. A' finom dög- és csáva vagy timár-gyapjuban több vevés történt amaz 50—60, imez 35—40 talléron. Általában följobb tehetni 5—6 tallérral a' gyapju mostani árát, 's ha a' kereskedési düh Lengyelországban 's th. drága vételre nem csábit, mint rendesen szokott a' gyapjuár magasulásakor történni, úgy élénk foglalkozást reményelhetni tavaszig, a' midőn középárt várhatni. Sőt némelly esetben a' tavasszal el nem adott gyapju 12 tallérral is följobb kelt, mint a' tavaszon.

Különféle: Győrött a' f. e. aug. 26án elhunyt ottani megyés püspök Juránics Antalért a' székesegyházban pompás gyász isteni tisztelet tartatván, a' magyar emlékbeszédet Farkas Imre f. hérvári kanonok tartá; az ünnepeles gyászmisét pedig Vurum József nyitrai püspök mondá fényes kísérettel. Számos megyei küldöttség, vidéki lelkész, 's egyéb ájtatos hallgatóság tölté a' tágas szentegyház minden zugát, elannyira, hogy sokan visszamenni voltak kénytelenek. — Liebe hazánkia, rendkívül ügyes főtész 's közmetsző, ki több évig Londonban, Parisban, 's legközelebb Prágában tartózkodék, most sz. Pétervárból kapott igen fényes ajánlatok mellett meghívást, mit elfogadni szándékozik, mivel hazájának nincs rája szüksége! — Egyik pesti nagykereskedő sz. Endrén gőz-olajsajtót készített, mi ismét emelendi ez iparúzó hely díszét. — F. h. elején Kolozsvárt tűzveszély fenyegeté, ha szerencsére az úszköt széna közé dobó némbert egy szekeres meg nem ragadja. A' gonosztevő mástul ingereltetnek vallá magát, 's börtönben várja méltó büntetését.

Pestről, Váczon, Gyarmaton, Losoncson, R. Szombat 's Rozsnyón keresztül Kassáig 's Lőcséig a' legrövidebb vonalon a' Gömör-Kishonti gyorsutazási czim alatt alakult intézet részéről minden hétfőn, délelőtti 10 órakor, Lőcséről és Kassáról egyegy kocsis indul el, és azon nap estején Rozsnyóra érkezvén, ottan az utazók 's küldendő portékák egy nagyobb kényelemmel ellátott kocsira tétetvén át, szerdán reggel Pestre érkezik. Ugyanezen kocsis, minden esütörtökön esti 6 órakor Pestről visszafelé indul és szombaton reggel Rozsnyóra, 's ugyanaz nap este Kassára és Lőcsére is érkezik.

PORTUGÁLIA.

A' cortes sept. 27iki ülése következő két alkotmányczikket hagyott helyben: 1) „A' felség a' nemzetben nyugszik, mellyből minden politikai hatalom származik; gyakorlata azonban a' királyra, 's cortesre mint a' nemzet megbízottjára van bízva. Az alkotmány által megismert politikai hatalmak: a' törvényhozó, végrehajtó 's bírói. 2) A' törvényhozó hatalom a' király helyben hagyásával gyakoroltatik.“ — Ez utóbbi czikk, melly vetőt tulajdonit a' királynak, hosszas vitára nyújtott alkalmat. Öst. Beob.

Lissabonból érkezett híreink sept. 29eig terjednek. A' chartisták megbukta óta folyvást alkotmány-változtatással foglalatoskodék a' cortes. Sa da Bandeira, ki buzgón törekvék a' lázadók elszéledt hadseregét az alkotmányos sereghez csatolni, naponkint várak a' fővárosban, mellynek lelkületét 's helyzetét legundokabb színekkel főtik az angol lapok. A' közönség minden pillanatban e-gész, vagy legalább részletes ministerváltozást várt. A' királyné meghallván Saldanha 's Terceira sorsát, rémülten föliskolta 's könyezve sohajtá, hogy már utolsó támaszát is elveszté; rövid idő múlva azonban ismét egészen nyugottnak látszék. A' Camillo-clubban a' királyné száműzetését akarék indítványba hozni, miut idegen szemé-lyét. A' M. Herald egyik levelezője így ír e' tárgyban: „Helyre állítván a' chartisták szétűzetése által legalább néhány hétre a' csönd, a' cortes ismét alkotmány-szerkesztésre fordítá figyelmét, 's az eziránti viták új szakadást szülnének, mert annyi a' vélemény, mennyi a' cortes-tag. A' mostani miniszterség aristokratái 's örökös kamrát ohajt, a' királynét tiltom-mal (veto) akarj fölruhálni. Sa da Bandeira, das Antas, szóval, a' tábor majd valamennyi főtízte 's magasb rangú polgári tisztviselő nem idegenkedik e' szándéktul; a' hadsereg azonban, azaz közharcosok 's altisztek, kik az illyes dolgokban mindenkor elhatározó szóval bírnak, még nem nyilvánítá eziránti véleményét, 's valamig azt nem teendi, biztossággal nem állíthatni mellyik párté le- end a' győzelem? A' csata most, miután a' charta megbukott, a' két kamrai rendszer védei 's azok közt fog kitörni, kik egy kamrát kívánnak alkotni; ha pedig, mit előre bizonyosnak tarthatni, a' demokrata párt győzend, akkor republicanusok 's királyiak közt ütend ki a' harc. Lissabonban szörnyű nyomoruság uralkodik; óranegyedenként járhat föl 's alá az ember, míg valakivel találkozhatik, 's a' legszé- lesb utcákat fü lepi. Házasságra senki sem lép, 's minden, Bra- ziliába vitorlázó hajó, tömve kíváncsiakkal. — A' bejai 7ik sor- ezred föllázadván, a' charta ótalmára nyilatkozik, Saldanha szerző- dése után azonban visszatért esküjéhez. — Egyebiránt most igen sok függ das Antastól, ki, mint mondják, Lissabonba szándékozik nyomulni, 's tulajdon és katonáji tetszése szerinti kormányrendszert alkotni. —

SPANYOLORSZÁG.

Előbbi számunkban mondott jóslatunk csakugyan valósult; Madridban új ministerség létesült. Négy miniszter (Pizarro, San-Miguel, Salvato és Gonzalez Alonzo) ugyanis lemondta hivataláról, mit azonnal új kabinet-tagok kinevezetése követte, 's ezek: Bardaji, sta ustítoknok (külügyminiszter); Balanzat hadminiszter; Castejon igazságminiszter; Raphael Perez belminiszter; Jose Maria Perez, ideiglenes pénzügyminiszter; 's Ulloa, tengerészminiszter. E férfiak közül egyik sem tagja a cortesnek, eddigi tetteikből ítélvén, alkalmasint folytatni fogják az előbbi kormány-rendszert.

Az új miniszterek eddigi pályáját meglehetősen homály burkolja. Castejon igazságminiszter ugyanis eddig saragossai követ volt; Ulloa tengerészminiszter kétszer viselte ugyan már e hivatalt (1832-ben Zea alatt, 's 1834-ben); tettelegesen azonban soha sem vőn a közügy-igazgatásban; Jose Maria Perez pénzügyminiszter mint pénztárnok szolgált a külügyi ministeriumban; Raphael Perez belminiszter pedig nemzeti gazdaság-tanító vala.

A pénzügyminiszter okozván leginkább a kabinet megbuktát, érdekesnek véljük olvasóinkkal közleni Pita Pizarro által a cortesnek benyújtott pénzügyi emlékirat kivonatát, mi oly nagy elégtelenséget szült az országban. Az említett munkából kiviláglik, hogy f. év végén Spanyolország adóssága 1,477,110,386 realra menend; ez iszonyu mennyiségnek pedig csak igen igen csekély részét kapja meg a kormány, mert a szörnyű kamatok, 's egyéb alvalóságok a legnagyobb részt elnyelik.

A sept. 26-iki cortesülés következő indítványt fogada el: „Mivel a kormány a francia követ kívánatára del Rey szigetét Port Mahonban kőszénraktár gyanánt használatásul átengedé Franciaországnak, 's e rendszabály politikai nézetekből ártalmas, a sziget érdekeinek pedig fölötte káros, szükség, hogy a cortes kényszerítse a kormányt, minden oklevél 's utasítás azonnali előterjesztésire, mellyek e tárgy iránt befolyással voltak.

Madrid sept. 27-én: Mióta a trónkövetelő háttat fordíta Madridnak, nem csak gyávaság foglalta el sergei lelkiületét, hanem határtalan féltelenség is kezd köztük uralkodni. Brihuegaban majd Espartero hatalmába került Carlos tábornokkarostul, 's csak nagy bajjal tuda Siguenza felé megmenekedni. Alcoleaban rüt kiesapongásokat követének el katonái. Egy épen akkor Saragossából érkezett gyorszekeret ugyanis egy jól öltözött lovas carlosi tiszt őt láncolás lovasal megállítván, a ben ülő három utast, Lacy ezredest 's két segédét, kiket az angol kormány Oraa tábornok főhadiszállására küldte, durva bánásmóddal illeté. Czinkosival t. i. kitépette bajuszaikat, fohyittatá utaladáikat, 's látván, hogy angolok, 's leveleket visznek magukkal az angol követ számára, mind a három tisztet vagyonukkal együtt elhurcoltatá. Mindjárt ez eset után az említett angol tisztek cseléceit is, kik parasztkocsin érkezének Alcoleabá, kifosztással fenyegeté egy másik carlosi csapat; mivel azonban a kocsis isméré őket, megelégültek 20 piasterrel. Még rosszabb sorsra jutott a saragossai közönséges gyorszeker: ennek utasit minden vagyonuktól megfoszták a kóbor carlosiak; még egy kis gyermeket is levették, 's rablás közben dicsekvőleg említék, hogy a főnérintett három angol tisztet agyonlővék: mivel pedig további sorsukról mindéddig semmi újabbat nem lehet hallani, annyit minden esetre bizonyosnak tarthatni, hogy a carlosiak folyvást magukkal hurcolják őket 's leveleiket visszaélésekre használják, mi nem kis mértékben nyugtalanítja az angol követet. Wylde ezredest, ki szinté angol ügyvivői hivatalt visel Espartero táborában, felszólítá ugyan, hogy személyesen sűrgesse a trónkövetelőnél az elfogott három tiszt szabadon bocsátatását; de nem igen hihető, hogy mostani helyzetében angol tisztviselőt magához bocsásson Carlos, 's ez okból már gyors hírnök által további utasítást kért Palmerstontul Villiers úr. Anglia alkalmasint hajlandó leszen még pedig teljes joggal, azon tisztek elfogatását, kik, mint angol követségi segédek a madridi udvarnál, a népjog szent őtalma alatt állottak, vakmerő kihívásnak tekinteni a trónkövetelő résziről, 's mint olyant minden kínálózó eszközzel 's móddal megbosszulni. Ezt ugyan a trónkövetelő maga is állatá, 's rettegecsből Anglia bosszujától csakugyan szabadon bocsátatá a három tisztet, mint azt legújabb hírek jelentik; nagy kérdés azonban: megelégszik e Anglia e félszeg elégtétellel oly komoly sérelemért?

Quiroga tábornok 's Uj-Castilia főkapitánya sept. 22-én következő rendelkezést bocsátá közre, melly által a carlosiaktul fenyegetett kisebb városok 's faluk lakosit arra kívánja bírni, hogy magukat álthatatosan védjék a lázadók ellen: „Azon károk 's bosszantások, miket zendülőknek alig, hanem inkább rablóknak nevezhető csapatok védelem nélkülieknek tudott helységekre nyomulással okoznak, hová nem ritkán roszindulatuak szölitják őket, kik mindig készek azoknak segédeket nyújtani, szükségessé teszik több szerencsétlenség elhárításául a szigorú rendszabályokhoz nyulást. Parancsolom tehát: 1) Minden lázadó vagy rabló csapat megrohanásával fenyegetett helység, ha a támadók számát a lakosság fele föllümulja, tartozik magát védni az ellenség ellen; a helyhatóság pedig köteles a czélszerű védelmet intézni, 's erre a helység minden lakosit és segédforrásit használni. Kik vonakodnának illy védelemben részesülni, 200 aranyat fizetnek büntetésül; ha pedig ezt nem teljesíthetnek, két évi gályarabságra fognak ítélteni. Ha a hatóságok elmulasztják a védelmi előkészületeket, 's azokból következnék a megrohanás; fejenként 400 aranyat fizetendnek büntetésül. 2) Kik harcra szállván a carlosiakkal, pénzükből vagy egyéb vagyonukból ká-

rosulnak, a helység azon lakosi vagyonából kapnak kárpótlást, kikről a hatóság tudja, hogy a trónkövetelőhez szítanak. 3) E katonakerület főparancsnoki fölhatalmazvák e rendelmények szigorú végrehajtására, 's e czélra minden katonaságot használhatnak. —

A csatatérről semmi nevezetes újság. Némelly lapok szerint már visszatért Navarrába a trónkövetelő, mások pedig Aranda-de Duero 's Lerma közt mondják állani. Espartero folyvást sarkában van, Carondelet pedig Villadiego felé nyomult. San Sebastianbul egy christinói csapat kiindulván a tenger felé, Guetaria biscayai kikötőt elfoglalá, 's dús mártalékkal tért vissza orhelyére. A castiliai juntát San Leonardoból San Domingo de Silosba helyezék a carlosiak. Cadixban a választásoknál zavargás történt. 12 granátos t. i. benyomulván a szentegyházba, elűzé a választókat. A nemzetörtséget azonnal fegyverre szólítá a dobörgés, 's még eddig nem tudni: volt e komolyabb következménye a rendzavarásnak?

Legújabb telegrafi sürgönyök szerint Espartero sept. 29-én Pennarandaban volt; Carlos pedig Zariatuegyval egyesülten Arandát tartá elfoglalva; másnap azonban Gumiel de Jesan felé hátráltat, 's oct. 3-án 1200 carlosi Ochaviat foglalta el, melly várost azonnal elhagyá a nemzetörtség, hogy fegyvereit átadni ne legyen kénytelen a lázadóknak.

FRANCZIAORSZÁG.

Paris, oct. 8-án: Lombard utcában két egymásutáni napon zavargás történt. Rég időtől fogva szokás volt ez utcában, hol csupán gyógyszerészi nagykereskedők lakaak, a boltokat esti 9 órakor becsukni. Egy új lakos eltérni kívánván e szokástul, megparancsolá segédének, hogy 10 órakor zárja be a boltot. Erre este mintegy 200 segéd gyűlt össze lakja előtt, 's kiáltozás és káromlatok közt bezúzá valamennyi ablakit, 's midőn maga egyik ablaknál mutatkozék, egy üveg kénsavot röpitének fejébe, mi őt igen veszélyesen megsebesíté. Másnap ismét csoportozatok történtek az említett bolt előtt, melly azonban akkor bezárva volt már, a megjelent rendőrsapat azonnal eltávolítá a zavargókat, 's rögtönt több elfogatás történt. — A parisi érsek a karhangászatot valamennyi szentegyházban eltiltá, nem akarván, hogy oly személyek szavát hallja ott a közönség, kik egyébkint világi szenvedélyeket szoktak kifejezni a színházakban. — A kamrát fölszólató kir. rendeletet kalauzolt hosszú nyilatkozvány nem maradt mindenféle magyarázgatás nélkül. A National csupán leplezetlen jóváhagyat nézi benne az eddigi kormányrendszernek, 's az 1834-iki kamra által helyeslett kivételi törvényeknek, csupán azon egy különbséggel, hogy a ministerség nézete szerint most kedvezőbb a választók kedélyére hivatkozás, mint később, 's hogy nem másképp cselekvés miatt kíván új követeket, hanem oly kamrát ohajt, melly képes új erővel 's bátorsággal haladni a már megkezdett ösvényen. A jour. des Débats sem hallgatott; e lap magyarázata a doctrinair párt reményeit emeli ki, mint annak mindenkorai pártolója; szerinte előbb-utóbb ismét doctrinair kezekbe kerülend a kormány, 's Franciaország sorsa. A legitimisták két fő lapja, a Gazette 's Quotidienne hadlábban állnak a France 's l'Europe ellenében, választásra szólítván föl pártbíveiket, kik bizonyos föltételek alatt most mártalan Lajos Fülöppel is békealkura lépének, míg a két utóbbi lap tiszta elszigeteltségben áll mindentől, mi 1830 óta történt. —

(Toulonnais.) A constantinei bey haderejét több lap 's magányos levél igen tulságosan füsté. Az agatábora, hiteles tudósításoknál fogva, koránsem számít 8 ezer lovagot, a bey pedig összesen alig 5 ezret, 's zászlai alatt legfőlebb 9 ezer lovag harczoland. Constantinet 4 ezer harcros védi; de nem török, mint hire járt, hanem mórok, kuluglik 's arabok. Az algieri hajdani jancsárok, 's a Tunisból jöttek számát csak néhány százra tehetni. Tripolisban most kiszállott ugyan mintegy 800 katona; de azok nem oly hamar érkezendhetnek Constantinebe. Achmet bey minden fáradsága mellett sem volt képes eddig elég pattantyust szerzeni hadsergéhez, álgúji pedig oly rossz állapotban vannak, hogy valóban igen csekély sükert várhat tőlük, 's ez okból leginkább az utak elrontatásával törekszik seregüknek nehezíteni a közelítést. Gyalogsága számát nem határozhatni meg, mivel a törzsök többnyire saját rovásukra szoktak harcrolni, 's bizonyosan nagy résziint semlegesen (neutral) viselendik magukat, ha mindjárt eleinte kedvező süker koronázandja a francziák fegyvereit. Egyébiránt a franczia tábor nem legörvendetesebb állapotban van; kórházaiban hater ezer lázbeteg nyomja az ágyat. A 12-ik serezed Bonában vesztegel, mivel cholera mutatkozék soraiban, 's majd egyéb Franciaországból érkezend katonasággal tartaléksereget alakítand, melly Broo tábornok vezérlete alatt a fő-tábort később Constantine alá követendi. A bey Constantine felé hátrál, 's harcrosi nagy része a háborút, mint azt egy szökevény arab vallá a franczia táborban, már megúnta. Nemours hg az „elátkozott fürdőket“ is meglátogatá, mellyek 57 Reaum. foknyi forrásúgu vize magas hegyekről szörnyű robajjal zuhan csepköbül alakult csudaképletek, kúpok, marabutok 's a t. között a gyönyörű mélyzetű zöld völgybe, mi oly rendkívüli hatásu, hogy azt helyesen leírni valóban nem lehet. Több franczia le akará rajzolni a bájjvidéket; de irónja kihullott remegő kezeiből. A hg el volt ragadt tva a természet e csudás szépségitől. —

A jour. de la Marine et des Colonies szerint egy amerikai hajóskapitány, utazás közben a déli tengereken két gyermekét találta fel La Peyrouse világ körül utazó szállítványához tartozott egyik hajósorvosának. A tengerész miniszter fölszólatatá e hajóskapitányt e tárgy iránti bővebb adatok előterjesztésire, 's azon sziget körülmenyes leírására, mellyen állítása szerint a két gyermeket találta.

A M E R I K A.

A' londoni sept. 29ki lapok közlik az egyesült statusok elnöke, van Buren beszédét, mellyel sept. 4kén a' rendkívüli gyűlést megnyitotta. Előre látható vala, hogy a' nagyon összebonyolult pénzügy teendi a' beszéd legfontosb részét. Van Buren tehát a' kereskedési zavar első forrásáig hat, 's világosan kimondja: miképen a' papirospénz rendkívüli mennyiségé szöktetel a' kereskedést oly szédítő tetőre. A' megszapordott papirospénz pedig eredt Jackson elnök azon rendeletéből, mi szerint, a' status letéli pénze az egyesült statusok bankjától elvonatván, az egész egyesületben számos egyéb banknak osztatott ki, minek következtében nagy számmal osztattak ki bankjegyek 's megszapordtak. „Innen, ugymond, a' rendkívüli hitel, 's a' hitel szülte kereskedési dűb, innen a' már ez évi mártiusban 30 millió dollárra ment külföldi adóssága polgártársaink; innen a' gyárkészítmények szállítása oly mennyiségben, melly haladja népünk szükségét, innen a' tömérdek tőkének oly statusjóságokba ölése, mellyek aránylag nem jövedelmeznek; innen végre az egész néptömeget mindinkább ragadó vesztegetés.“ A' roszon, az elnök nézete szerint, főképen az által segíthetni, hogy a' statusjövendelmek egyedül érczpénzben vagy oly pénzjegyekben szedessenek, miket könnyű pénzre váltani, 's tüstint a' statuskincstárba, nem pedig mint eddig, a' bankokba, fizetessenek: egyszersmind a' felesleg jövedelem az egyes statusok között azonnal osztassék ki. — Egy londoni lap nem igen kedvezőleg nyilatkozik az elnök javaslatáról. „Magára hagyja, mond, a' kereskedőket, hogy mint tudnak segítsenek magokon, holott a' kormány 's törvényhatóság köz munkálkodását kívánja meg a' tárgy. De a' Courier másképp nyilatkozik, 's hiszi, hogy az elnök sem a' kereskedők characterét, sem az ország segédeszközeit nem méri tulságosan. Egyébiránt a' nemzeti-bank-főállítást nagyon ellenzi, 's bőven fejtegeti, mennyire czéltirányos, hogy a' status, minden pénzzel foglalkozását törvényes pénzforgási eszközben gyakorolja. — Következésképp a' képviselők Polk urat a' kormány jelöltjét 's előbbi speakert választák 116 szótal. Sok tag nem volt jelen; mindazáltal a' képviselőházban tíz, a' tanácsban 14 — 16 szótöbbséget reményeltek a' kormány részire. A' kormány ezen győzelmét az elnök-választásban annyival fontosnak tartják, mivel az ő jogköre a' különféle küldöttségek elnökeit kinevezni. — Roscoe newyorki hajó 11 ezer darab sovereign aranyat 's mintegy ugyanannyi ezüstöt szállított Európába.

Van Buren, megnyitó beszéde folytában átmegy az egyesült statusok bankjára, 's nyomosan mutogatja, hogy az minden hatalmával, mellyet a' nemzeti gyűlés ráruházott, nem vala képes a' pénzavart megakadályoztatni, mint azt sem teheté, hogy egyéb hasonló intézetek ne kapjanak lábra. „Még Nagybritanniában sem gátolható meg a' nemzetibank a' visszaéléseket, nem különösen a' szerfölötti hitelt, ámbár azon banknak nagyobb jogai vannak, mint nálunk a' hasonló intézet leghevesb óttalmazója kívánhatná. Ha meggondoljuk azon kereskedési foglalkozásokat, mellyeket a' nemzeti-bank segíthet, különösen az oly váltóleveleket' elszaporodtat találjuk veszélyesnek, mellyek csak képzelt tőkék képviselői ugyan, mégis a' folyamatban lévő bankjegyek bélyegét játszák, 's a' papiroshitel tömegét károsan növesztik. Váltólevelek alkoták az utóbbi években nagy részét anaak, mit honi váltófoglalkozásnak neveztek; ezek teszik eszközt az uszóraskodásnak, 's a' folyami papirosok között legingadozóbbak; ezeket tehát nem pártolni, hanem minden lehető módon gátolni kellene népnek, és kormánynak. Ha pénztökéket akar a' kormány egy helyről másra szállítani, használhat a' végre egyes személyeket eszközül; használhatja az oly váltóleveleket, miket maga húzott, vagy vett, 's illy alkalommal a' lehetőségig tekintetbe veheti az egyeseket illető oly váltóleveleket, mellyeknek való pénzfoglalkozás teszi alapját. Azonban a' kérdés, mennyire bocsátkozhatik a' kormány illy foglalkozásokba, szoros megfontolást kíván. Arra bizonyosan van joga, hogy az egyesült statusok közötti kereskedést igazgassa, a' pénzbecset, vagy a' kicserélés eszközt arany vagy ezüstben meghatározza; de a' statuspolgárok tőkéjiszállítással nem foglalkozhatik, kivéven mennyire az a' postahivatalok által megtörténhet. Sokkal számos ugyan azok száma, kik nemzeti bankot óhajtanak, mint remélhetők, hogy a' nemzet, e' kedvezőtárgyáról lemondand; de én teljesen meggyőződtem nemcsak rosz következtéről az újra föllállítandó banknak, hanem úgy tekintem azt mint ellenkezőt a' nép nagyobb része akarajával, mint gyengítőjét politikai rendszerünknek, mint alapítóját egy oly öszpontosult pénzerőnek, melly respulikai intézetünk szellemével ellenkezőnek, 's azok tartósságát fenyegetné.“

„A' mi statusegyesületünk alapultakor épen nem figyelmeztet arra, hogy a' bankok a' status czélját előmozdítsák, 's midőn a' kincstár, szorgos körülményekben, csakugyan vette hasznát a' banknak, ezt a' szükség okozta inkább mint józan politika. Miután önállásunkat kivivtuk, 's mint nemzet léptünk a' nemzetek sorába, nemcsak a' rendszer statuskölttség nyóított, hanem a' nemzeti adósság is, mellybe függetlenségünk került; azonban a' még gyöngye haza fejlődő iparját nem akarván a' jövedelemhez képest nagy adóval terhelni, egyéb segédeszközrül kelle gondolkodnunk, 's itt vette hasznát a' kimerült kincstár a' bankoknak, mellyek bizonyos kedvezményeket kívántak a' statustól, 's ennek, azokért szükségében segédkezet ajánlottak — de a' mellyhez ez nagyon vigyázatlanul kapott. — A' nemzeti adósság, a' kül háboru, nem engedé fenhagyni a' bankokkai kapcsolatunkkal; jelenleg nincs adósságunk, sőt fölösleg jövedelmünk; semmi érdek nem kívánja tehát megújítani a' köteléket, mit

maga az idő feloldozott. Sőt inkább statusalkotmányunk, mindenféle segédforrásbani bővelkedésünk, a' béke idegen országokkal, az egyetértés, melly az egyes statusok közt uralkodik, mind ez kötelességünk teszi, oly rendszert választanunk, melly az egész javát leginkább előmozdítja. Csak úgy állíthatók újra föl a' kincstár bankokkai egyesületét, ha meg volnánk győződve, hogy az eddigi bukások nem azon rendszerből eredtek, hanem csak történetesek voltak. De egyéb kárta is kell figyelmeznünk, melly azon egyesületből származnék. Ha t. i. valamely, közönséges pénzzel ellátott bank, váratlan eset miatt nem fizethet, a' status sem elégítheti ki készpénzben hitelezőit, a' mit azok, mint tudnivaló, törvényesen megkívánhatnak. Semmi kereskedési akadéknak nem leit volna illy következte, ha a' statusjövendelmek készpénzben sz dettek vala be, hasonlag készpénzben hagyatván a' kincstárra ügyelőkötől. Jelenleg az, kinek pénze bankban feküdt, a' felfüggesztés következtében csak egy részét kapja vissza pénzének; ellenben, ki azt készpénzben keringteté, vesztés nélkül kereskedhetik vele. Épen így van a' kormányra nézve a' dolog, melly zavarba bonyolódik, ha az előbbi módon cselekszik, mit, az utóbbi mód szerint elkerült volna. Ezen bajok még nagyobbulnak pedig azon igazságos és hasznos törvények által, mellyek nem engedik bücsstelen papirospénzt tolnunk hitelezőink nyakába, minél fogva, illy bajokban nem rendelkezhetik dolgairól úgy, mint egyesek.“

„A' szorgalmon 's becsületességen alapuló hitel, igaz jutalma az érdemnek, 's vetélkedést szül. De ha a' hitelt nemtelen eszközök élesztik, ha meg nem fontolt vállalatokra készíti a' közönséget, ha az ipart uszorások alá veti, visszatorlást 's javítást érdemel. Ha elhatalmazik e' rosz, nem kiméli a' szorgalmat 's erkölcsöt, sőt a' dolgos nagy tömeget sujtja legérezhetőbbleg. Ugyan okosságnak lenne é, miután megmutatá a' tapasztalás, hogy a' statusjövendelmeknek bankokba adása magokra a' bankokra nézve kétséges hasznú, a' statuspolgárok foglalkozását pedig világosan veszélyezteti, újra föllállítani azokkai kapcsolatunkat? A' közönséges pénzeket beszedhetik, számontarthatják, kiadhatják tisztviselők is. Csalás, berontás, 's egyéb szerencsétlenség ellen pedig a' bankok nem biztosíthatnak inkább mint a' kormány, különben azt kellene állítani, hogy a' banknak erősebb boltozata van mint a' kincstárnak, 's hogy a' bank-igazgatók, 's pénzküldők, kiket sem nem választ a' kormány, sem annak ellenőrsége alatt nincsenek, több bizodalmat érdemelnek, mint a' néptől választott, kötelességükre ünnepelesen megküldt, a' gyűlés fő felügyelése alá rendelt, 's a' kormánynak felelősséggel tartozó tisztviselők. A' nehézségeket, mellyekkel jár a' pénzszállítás a' kormány résziről, mit a' bankok által könnyebben eszközölthetőnek hisznek, nyugtják. A' jelen számítások mutatják, hogy a' fizetések sokkal nagyobb része a' beszédök tartózkodási helyétől nem nagy távolságban történik. 1834ben, melly évre biztosan hivatkozhatunk jövendőre nézve, a' kincstártól kibocsátott fizetési parancsok 5000re mentek összesen. E' szerint, általában nem esett egy napra egy parancs mindenik statusra. Azok legnagyobb része Washingtonban 's Newyorkban volt fizethető, az előbbi városra naponként négy, az utóbbira két fizetés jutott. 's a' t.“

Figyelmet érdemel azon gyorsaság, mellyel van Buren beszéde az egyesült statusokban elterjesztetett. A' Courier kedden 12 órakor hagyta el Washington, 's már 6 órakor Philadelphióban, (145 angol vagy is 29 németmértföld) 's három perczre 11 óra előtt Newyorkban (242 angol vagy 48 $\frac{1}{2}$ németmértföld) volt; tehát az egész utat 10 óra 57 percz alatt végezte el. A' Baltimore és Wilmington közötti 74 angol (vagy 14 $\frac{1}{2}$ német) mérföldnyi vasuton 1 óra 55 percz alatt repült át.

Newyorki aug. 23röli tudósítás szerint Dodge kormányzó tchippewaekkel szerződése szerint 20 mil. hold földet fognak azok 875,000 dollárért átengedni. Atkinson osztályosnak sikerült, a' potawotomikat, sacokt és dschowacket kivándorlásra bírni. A' tchirokik, Tennessee statusban Red Clayben gyűltek össze, a' kormány javaslatit megértendők, mellyeket, mint hiszik, elfogadandnak. Az indiánbirtok határa hosszában készülendő katona útonsebesen dolgoznak, 's már küldöttség neveztetett megvizsgálni a' tájékat, hasonló, Arkansavízről Red Riverid menő út készítettése végett. Továbbá egyes hadtisztekből álló küldöttség menend az éjkeleti határszélre, az ottani gyarmatosok óttalmára katonai őrhelyeket állítani. Szándékoznak még a' Sabinavízre, melly újabb vizsgálatok szerint fölfelé legalább száz mérföldre hajózható, gőzösökön beútan.

A' Newyork Evening Post, előbbi elnök Jackson tábornoknak egy levelét közli Trousdale tábornokhoz, mellyben Jackson a' statusbank ellen hathatósan nyilatkozik. „Én — mond — alkotmányi okoknál fogva mindig ellene voltam azon intézetnek. Az alkotmány nem hatalmazza meg a' gyűlést statusbank-főállításra; azon hatalmat csak a' nép adhatja meg a' gyűlésnek. Azon gondolat, hogy a' kormány szabadságlevelet adjon egy statuslevéllel kereskedő egyesületnek, 's ez által (mint ez az egyesült statusok bankjával történt) magát a' banktestület tagjává alacsonyítsa, — sokkal képtelenebb előttem, mint vele megbarátkozhassam; ez oly veszélyteljes egyesület, melly vajha soha nem létezne.“

A' nemzeti gyűlés tanácskozásának nyomtatója, végre, tizenháromszori szavazás után elválasztatott. A' győzelem Allen uré 's csak egy szótöbbséggel. Ezen választás különösen azért nevezetes, mert Allen egyébben ugyan mellette van a' kormánynak 's azt minden politikai kérdésben támogatja, de a' pénzügyben, ezen minden tárgy közt legfontosabban, van Buren véleményétől különbözik.

S C H W E I Z.

Arenenbergből oct. 8-áról ezt írják: Kimult végre Hortenzia királyné hosszas 's fájdalmas betegsége után, mellynek első jelei már két év előtt mutatkoztak; de, szerencsétlenségre, illő tekintetbe nem vétettek. Európa leghíreseb orvosinak tanácsi, dr. Conneau, ki soha nem hagyta el, gyermekeinek ápolása, nem tarthaták meg, csak húzták nyavalyáját. Elhunyt a méltó vala életéhez; 's hosszas halállal küzdés nem törhette meg állhatóságát, 's nem tartóztathatá vissza kimerülhellen adakozását. Végpillanatáig szeretettel nézett az őt környező személyekre, kik közkeserűségbe oltvadva, törekedtek teljesíteni mindent, mit gyöngédség, 's tisztelet kívánt. Számos baráti közül néhány kik távolról jöttek, hogy láthassák még elenyészte előtt, rokonai, cselédei, környezték beteg ágyát, mellyben a' vallás reményt 's vigasztalást nyújtott. Fia fogta föl végsőhajását. Kiirhatná le az ő keservét! Néhány nap mulva Ermatingenben Arenenberghez szomszéd faluban fog eltakarítani. Imádság 's köny nem hiányzanak e' vidék jötevé nemtőjeért.

A' lyoni Courierben következőt olvashatni: schweizi levelezőnk majd hihetetlen dologról értesít. Állítják, hogy több német olasz 's lengyel politikai szökevény, kiknek sikerült Schweizban lappang hatni, innen kevéssel ezelőtt elutazott, némelyek csalfa útlevellel, mások utlevél nélkül a' bádeni nagy hűségben, Rajna-bajor mellékben, Hassziában élő szövetségeseikhez csatlakozandók, hogy egyesülve Hannoverába menjenek, hol az „ifju Europa“ hiedelme szerint valami létesítésre fejlődik. Ezen tébolygó sereg legalább annyi jót tesz elköltözésével, hogy Shweizot megmenti jelenlététől, mi annyival örvedeteseb, mert azok legnagyobb része elhagyatott állapotban van.

B E L G I U M.

Sept. 28-án Termondetől Gentbe vivó vasút beavatásakor a' király 's királyné is megjelentek. Minden össze gyűlve volt 1 órakor Mechelnben. „Charles quint“ gőzkocsi 16 szekeret vont. Ezt követék a' tirlemonti, löweni, antwerpi, termondei, brüsseli kisértek, mellyek röpiültökkor a' királyt 's királynét éljennel köszöntötték. Ez alkalommal a' király azon beszédében, mellyel a' keletflandriai igazgatónak válaszolt, előterjeszté, hogy ő már trónra léptekor megvala győződve, mennyire szükséges Belgiumnak a' tenger 's Rajna közötti kapcsolat által könnyíteni a' közlekedést, 's hogy ezen kapcsolatot, mit sokan lehetetlennek tartotak, szerencsésen végrehajtott. Országunk ámbár legifjabb Európa statusai közt, még is nem csak megelőzött egyéb országokat, hanem mint tükörpélda szorgalmi utmutatással 's jötevé hatással van egész Európára.

Majd hihetetlen a' kormány törekvése a' vasúti rendszer mind nagyobb tökélyre emelésében. Még ez év novemberében elkészül a' Tirlemonttól Lüttichbe, 's a' jövő év majusában a' Gentből Brüggebe, 's Brüggeből Ostendébe vivó vasút, úgy hogy a' legközelebb nyár elején a' Lüttichtől Ostendeig nyuló vonal, 's e' szerint a' Kölnától Ostendeig terjedő vonal kétharmad része kész leend. Arról is van szó, hogy az ugynevezett Campine, melly Antwerptől nyugotnak 's Diestől délnek esik, 's homokos terméketlen tartomány, jó, termékeny földdé változtassék; minek sükerülése iránt nem kétkednek. Szóval magányos vállalatok, 's a' kormány hatása öszszesvetett vállalat mozdítják elő Belgium jólétét; mi a' politikai pártokra is nagy befolyású. A' helyett, hogy szeretnének, mint ezelőtt, kicsapongni, az ipar körébe vonulnak. Most világlik ki igazán a' kormánytól választott rendszer bölcsesége. A' republicanusok főizgatója a' Courier belge, ipar lapjává lett. Elenyésztek, kik egyesülést kívántak Franciaországgal. Az orangisták napoként kevesülnek. Örömszajjal fogadják a' királyt, kit népe boldogítójának tekintenek.

A' belga kamrák oct. 5-én ismét összegyűltek. Mivel a' külpolitikában semmi változás nem történt, 's ben béke van, ez úttal a' trónbeszéd 's fölírás elmaradt.

N É M E T A L F Ö L D.

Hollandiából oct. 4-éről írják, hogy a' hollandi vasúti társaság azon napon tartá közgyűlését Amsterdamban, mellyben az igazgatóság javaslata az amsterdamb-haarlemi vasút folytatása iránt Leydenen 's Haagán keresztül, elfogadtatott. Ámbár a' kormány előbb csak az Amsterdam 's Haarlem közti vasútra adott engedelmet, mindazáltal nem kétkedhetni, hogy annak folytatását is megengedendi. Az amsterdamb-haarlemi vasúton erősen dolgoznak. A' jövő évi augustusra el akarják készíttetni, hogy azon hónap 24-én, a' király születésnapján, fölszentelhessek.

N E M E T O R S Z Á G.

Drezdából oct. 8-áról írják, hogy miután a' német földmive lö egyesület első gyűlését elvégezté, azt a' király megvendégelé. Ezen társaság 2dik gyűlése jövő évi sept. 10-én Karlsruheban fog tartatni.

Stuttgart, oct. 10-én. A' Parisban levő württembergi követtség titoknoká tegnap ide érkezett, 's mint hallatszik a' Sándor herczeg, 's a' francziák királya' Lajos Fülöp' leánya, Maria hgnő közti házassági szerződést terjesztendi ő fölsége mint a' württembergi kir. ház feje elibe, helybenhagyás 's aláírás végett; mert a' württembergi kir. ház törvénye szerint is csupán akkor lehet ereje a' kir. család vallamellyik herczege házasságának, ha abban a' király mint családfő megegyezik.

A' híres Humboldt Sándor következő fölszólítást közöl a' természettudósokkal: Annak kinyomozására: vajjon a' sok év óta (1799-től 1836ig) november első felében tapasztalt számos csillagmeteor (csillagtisztulás) áll e' a' föld mágnesességével észrevehető kapcsolatban, tisztelt barátom Gauss udv. tanácsossal fölszólítom azonter-

mészettudósok 's csillagászokat, kik vagy Gambey hajlatmérőjével, vagy Gauss tölkörkésztményével el vannak látva, tegyenek vizsgálatot a' mágnes elhajlása iránt, nov. 13dika delétől, nov. 14dike deléig, a' lehetőségig kis időszakokban. Midőn e' kérelemmel nyilatkozom, egyszersmind azon vizsgálókat, kik a' mágneses zavar-vizsgálatnak több időt szentelhetnek, emlékeztetem, hogy a' fénymeteorok nagy hullongása (csillagtisztulások) az utóbbi hat évben, többször, mind Európában, mind azon kívül, nem nov. 13dika 's 14dike éjszakáján, hanem nov. 12 's 13dika, nem különben 14 's 15ke éjszakáin vétettek észre. Igen kívánatos tehát az említett éjszakákon is vizsgálatni.

O L A S Z O R S Z Á G.

Nápolyi tudósítás szerint sept. 28-án három francia sorhajó érkezett az ottani kikötőbe, honnan 30-án reggel ismét eltávozott. Oct. 31-iki értesítés szerint az előbbi napokban mindinkább növekedett a' choleraórából gyógyultak száma.

Az Allg. Z. Nápolyból sept. 30-áról írja, miképen az említett három francia hajó (mindenik 92 ágyús), mind a' lakosok mind a' kormány figyelmét nagy mértékben magára vonta, annyival inkább, mivel híre volt, hogy egy más hajóosztály horgonyt vete a' baiai öbölben. A' királyi ministeri tanácsot gyűjtött; a' várost katonával, álglyúval erősítették, a' francia hajóhad később elhagyta ugyan a' révpártot, de nem a' tengeröbölt; beszélük, hogy a' francia kormány Angliával egyetértésben részéről minden idegen status ügyei-be avatkozásnak ünnepeyesen ellenmondott.

A' Gazetta di Milano szerint, octoberben, Veronához közel, 's a' Brescia 's Mantua közötti térségeken, néhány nagy hadgyakorlás fogott vala tartatni, de Rajner főhg 's alkirály el akarván távoztatni mindent, mi azon áldott tartományok egészségi állapotját veszélyeztetné, czélszerűnek látta ellenkező parancsot adni, mi nem azért történt, mintha közöttünk az ázsiai ragály jelei mutatkoznának, hanem hogy minden gyanú elháríttassék, melly az egészségtelenülést, netalan a' sergek mozgásitól elválhatlan erőtetésben hinné gyökerezni. Továbbá az ugynevezett spadínik, kik legvakmerőbbek voltak a' lombardiai útonálló közt, miután több czélirányos rendelet következtében sem pusztíthatattak ki, végre bizonyos menedéjkövekben meglepettek, 's egyik halálosan megsebesítetett, másik a' törvényhatóság kezébe került.

Messinai újabb levelek szerint csökken a' cholera Cataniában; a' városban maradt 30 ezer közül 8 — 10,000, némelyek szerint 6—7000 halt meg. Ott is mint Palermoban sok irtózatosságot követett el a' nép eleinte. Néhány embert elevenen temettek el, másokat a' templomajtókhoz szegeztek, némelyeket nyakig földbe ástak, 's künálló fejüket kövel zúzták össze, így bántak több főhivatalnok közt magával a' cataniai felügyelővel is. — Maltai levelek szerint ott 4—5 ezer embert ragadott el a' göröcsmirigy, mi illy kis szigetben szerfölött sok.

E L E G Y H I R.

Következők a' most élő spanyol költők: José de Espronceda, Ventura de la Vega, J. Bermudez de Castro, Luis de Uzozi Rio, Manuel Breton de los Herreros, Seraphin C. Calderon, J. A. Alonzo, Ramon de Mesonero, Romanos Nicome de Pastor Diaz, 's Martinez de la Rosa. E' szerint a' mostani költők közt is előtűnik a' Calderon 's Vega név. — Az angol természettudósok az idén Liverpoolban tartották gyűlésüket, sept. 11-étől 16-ig. Tuljuk, hogy ez egyesület a' német természettudósok példája után alakult. Azonban a' német anya szülte magzat a' szabad Albion emlőin kis idő alatt bámulatos erőre jutott, 's anyját meghaladta. Matre pulchra filia pulchrior. Ezeröttszázal vala több tag a' liverpooli gyűlésen mint a' prágaiiban, 700zal számlált több személyt mint a' tavalyi, melly Bristolban tartatott. Oka e' nagy haladásnak — mint a' liverpooli gyűlésben Trail úr szépen fejtegeté — főképen az, mert nem kellett e' szülőitnek gyöngye gyermeki korról küzdeni, hanem, a' legjelesb bel- 's külföldi tudósok részvétele által, mint a' Jupiter fejében fogant Pallas, készen állott elő. Az idegi gyűlés következő szakaszokra vala osztva, 1) matematikai 's physikai d. Brewster elnöksége alatt, 2) chemiai 's mineralogiai, M. Faraday elnöksége alatt, 3) geologiai 's mineralogiai, prof. Sedwick elnöksége alatt, 4) zoologiai 's botanikai, W. S. Mackay elnöksége alatt, 5) anatomiai 's orvosi, prof. Clarke elnöksége alatt, 6) statisztikai, Sandon lord elnöksége alatt, 7) mechanikai, D. Robinson elnöksége alatt. A' jövő évi gyűlés elnökévé a' northumberlandi hg választatott.

GABONA ÁR. Vidéki városink piaczin; pozs. mérője váltó gar.

	buzs.	kétszer.	voss.	árpa.	vsh.	kor.	éltos.
oct. 5én Unghtvár	88-84	75-72	54-50	40-36	32-28	26-22	—
„ 6án Arad	78	48	48	18	13	10	—
„ 7én Baja	70-60	44-37	34	24	20	24	37
„ 16én Debreczen	60-50	40-35	30-28	22-20	18-15	—	40-35
„ 12én N. Beesk.	50	39	—	17	15	40	25
„ 12én Mosony	100-60	46-44	45-40	35-30	34-25	60-50	—
„ 14én Komárom	63-57	52-40	35-31	24-30	20-18	34-28	—
„ 13án Uj-Becse	60-40	30	—	20-15	15	20	—
„ 20án Pest	80-60	46	38-26	29-26	20-17	33-30	80-66

PÉNZKELELT: Bécs, oct. 18-án. 5 pCtes stat. köt. 78 13/16 2 1/2 pCtes 59 7/8 1834ki 500 frtos kölcsön 593 1/8 Bécsi 2 1/2 pCtes bankköt. 66 5/8 m udv. kamra 2 pCtes köt. 54. Bankrészevény dar. 1386 1/4 for.

DUNA VIZÁLLÁS: Oct. 19én 5' 4'' 0'' 20án 5' 2'' 6'' 21én 5' 1'' 3''.